

RZECZPOSPOLITA POLSKA

SZEF
SŁUŻBY WYWIADU WOJSKOWEGO
gen. bryg. Radosław KUJAWA

P-1542/2014

otr. 8.08.2014.

Egz. nr *1*...

DECYZJA Nr *31*...../2014

z dnia *6 sierpnia*..... 2014 r.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i art. 16 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (j.t. Dz. U. z 2014 r., poz. 782) w zw. z art. 138 § 1 pkt 1, art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 267, z późn. zm.),

na wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zgłoszony przez Fundację Panoptykon z dnia 3 lipca 2014 r.

postanawiam:

**utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję z dnia 24 czerwca 2014 r.
odmawiającą udzielenia informacji publicznej**

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 24 czerwca 2014 r. Szef SWW odmówił udzielenia, na wniosek Fundacji Panoptykon z dnia 20 maja 2014 r., informacji publicznej w następującym zakresie:

- 1) Czy Służba Wywiadu Wojskowego przekazuje lub przekazywała amerykańskiej Agencji Bezpieczeństwa Narodowego (NSA) jakiegokolwiek informacje w ramach programów ORANGECRUSH lub OAKSTAR? Jeśli tak, jakiego rodzaju są to informacje oraz jakich kategorii osób dotyczą?;
- 2) Czy Służba Wywiadu Wojskowego jest lub była członkiem partnerstwa BUFFA-LOGREEN?;

- 3) Czy Służba Wywiadu Wojskowego otrzymała w jakiejkolwiek formie środki finansowe od NSA? Jeśli tak, z jakiego powodu doszło do przekazania tych środków?

W uzasadnieniu wskazał, że Służba Wywiadu Wojskowego wykonuje zadania, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. *o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego* (j.t. Dz. U. z 2014 r., poz. 253), zwanej dalej „ustawą o SKW oraz SWW”. Przepis ten określa katalog ustawowych zadań tej służby specjalnej. Co więcej, art. 6 ust. 2 cytowanej ustawy wyraża regułę, zgodnie z którą Służba Wywiadu Wojskowego wykonuje swoje zadania poza granicami RP. Zarazem, po myśli art. 39 ust. 1 ustawy o SKW oraz SWW, w związku z wykonywaniem swoich zadań Służba Wywiadu Wojskowego jest zobowiązana do zapewnienia ochrony m.in.:

- środków, form i metod realizacji zadań,
- zgromadzonych informacji,
- własnych obiektów,
- danych identyfikujących funkcjonariuszy SWW.

Treść powyższych przepisów prowadzi do wniosku, że informacje przetwarzane przez wywiad wojskowy w trybie przepisów ustawy o SKW oraz SWW, co do zasady, podlegają ochronie, a na organie administracji, jakim jest Szef Służby Wywiadu Wojskowego, ciąży ustawowy obowiązek nieujawniania, a tym bardziej nieupubliczniania ich osobom nieuprawnionym. Obowiązku zaś ochrony informacji nie sposób rozumieć inaczej, aniżeli jako nakazu powstrzymania się od ujawnienia czy też przekazania informacji w sposób inny, niż określony w tej ustawie. Co więcej, trzeba zauważyć, że przepis ten jako zasadę wprowadza także niejawność środków, form i metod realizacji zadań przez SWW.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazano, że zarówno fakt podjęcia współpracy przez SWW z partnerami zagranicznymi, jak również zakres tej współpracy oraz materiały czy informacje pozyskiwane w ramach jej prowadzenia mają charakter niejawnny. Tym samym udostępnienie informacji na temat podmiotów, z którymi Służba Wywiadu Wojskowego mogłaby współpracować, jak również aktywności służby w określonych obszarach możliwe jest tylko w ściśle określonych ustawowo przypadkach. Podobne ograniczenia w zakresie udostępnienia informacji odnoszą się do szczegółowych okoliczności związanych z prowadzeniem czynności operacyjno – rozpoznawczych oraz materiałów uzyskanych w ramach tych czynności. A zatem ujawnienie wiadomości we wnioskowanym zakresie naruszałoby zakazy określone w art. 39 ust. 1 ustawy o SKW oraz SWW oraz przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. *o ochronie informacji niejawnnych* (Dz. U. Nr 182, poz. 1228), zwanej dalej „uoin”.

Zdaniem SWW, udzielenie informacji na temat podmiotów, z którymi SWW współpracuje, czy też krajów, z których podmioty te pochodzą bez wątpienia pozwoli na identyfikację kierunków zainteresowań operacyjnych służby.

W ocenie organu nie może także budzić wątpliwości, że ujawnienie informacji, dotyczących faktu ewentualnego przekazywania informacji wywiadowczych pomiędzy polskimi a obcymi służbami specjalnymi, czy też wskazanie podmiotów, z którymi SWW współpracuje, albo publiczne przedstawianie treści informacji wywiadowczych spowodowałoby poważną szkodę dla Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że pogorszyłyby stosunki Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami, stosownie do przepisu art. 5 ust. 2 pkt 2-4 uoin.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Fundacja podniosła, że w książce Edwarda Snowdena wskazano na udział polskich służb specjalnych w programach ORANGECRUSCH oraz OAKSTAR, w ramach których miało dochodzić do przekazywania informacji na temat obywateli polskich, co budzi wątpliwości z punktu widzenia zasady legalizmu oraz ochrony prywatności.

W ocenie Fundacji, udzielenie odpowiedzi na postawione pytania nie wskazuje na kierunki zainteresowań SWW, a jedynie na jej współpracę w określonych obszarach z NSA. Zdaniem autora wniosku, wymagania partnerów zagranicznych służb specjalnych nie mogą stać na przeszkodzie ujawnieniu informacji, a ewentualne zobowiązanie SWW do nieujawniania tego rodzaju informacji stoi w sprzeczności z polskimi przepisami, które mają pierwszeństwo przed zapisami umów.

W odniesieniu zaś do udziału w partnerstwie BUFFALOGREEN wnioskodawca podniósł, iż udział w takim partnerstwie nie powinien być zaliczany do szczegółowych informacji dotyczących organizacji, form i metod działania służb specjalnych, a informacje o uczestnictwie w partnerstwie mają charakter informacji ogólnych, których ujawnienie nie powinno wpływać na zdolność SWW do wykonywania jej ustawowych zadań.

Nadto podniesiono, że Centralne Biuro Antykorupcyjne udzieliło odpowiedzi na tożsame pytania.

Organ zważył, co następuje:

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy nie zasługuje na uwzględnienie.

Podtrzymując dotychczasowe stanowisko wypada wskazać tytułem wstępu, iż SWW jest służbą specjalną o charakterze wywiadowczym, prowadzącą działalność poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (art. 6 ust. 2 ustawy o SKW i SWW), która uzyskuje informacje w sposób, o którym mowa w art. 26 ustawy o SKW oraz SWW, to jest w drodze czynności operacyjno-rozpoznawczych bądź analityczno-informacyjnych. Zatem, wszelkie zapytania dotyczące działalności tej służby nakierowanej na wykonywanie zadań, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o SKW oraz SWW odnosić się będą do sfery wykonywania tego rodzaju czynności.

Odnosząc się do treści zapytań należy wskazać, iż pierwsze z nich dotyczy przekazywania informacji określonej służbie specjalnej innego państwa w ramach konkretnych programów. Ocena tego rodzaju zapytania - podobnie jak i zapytań kolejnych - nie może być dokonana w oderwaniu od potencjalnego zasobu informacji, jakim dysponuje bądź może dysponować ewentualny odbiorca odpowiedzi.

Znając zadania NSA, do których należy m.in. szeroko pojęta kryptoanaliza i kryptobezpieczeństwo, w tym np.: przechwytywanie i analiza danych w zakresie łączności, czy łamanie systemów kodowych i szyfrowych, jak również dysponując informacją na temat współpracy polskiego wywiadu z tą służbą, można wnioskować o posiadaniu bądź nie posiadaniu przez SWW określonych informacji bądź możliwości technicznych, zarówno takich, którymi dysponuje NSA, jak też innych. Jakkolwiek bowiem treść wniosku dotyczy jedynie wymiany informacji pomiędzy dwoma służbami, pozytywna odpowiedź na tak postawione pytania pozwala także uzyskać wiedzę dotyczącą współpracy SWW z tą służbą. W konsekwencji, znając odpowiedź na pytanie o współpracę SWW z NSA można wnioskować na temat potencjalnych możliwości polskiej służby specjalnej. W sytuacji bowiem posiadania wiedzy na temat możliwości technicznych NSA można zakładać, że zostały one udostępnione partnerowi,

z którym służba ta podejmuje współpracę. W przypadku zaś negatywnej odpowiedzi na pytanie o współpracę, można przypuszczać, iż potencjał NSA udostępniony polskiemu wywiadowi nie został, co z kolei pozwala wnioskować o braku technicznych możliwości funkcjonariuszy i żołnierzy pełniących misje w rejonach konfliktów i zagrożeń militarnych, jak również o zakresie informacji, jakimi mogą oni dysponować.

Trafnie wskazano w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 marca 2014 r. sygn. II SA/Wa 141/14, iż *„Informacja o posiadanych przez organ technicznych możliwościach działania, wskazuje, w sposób pośredni, na metody pracy operacyjnej stosowane przez funkcjonariuszy CBA, a także na kierunki tej działalności operacyjnej. Dzieje się tak niezależnie od tego, czy w danej chwili organ korzysta faktycznie z danych środków technicznych, czy też nie. Dla osób, które potencjalnie zainteresowane są działalnością przestępczą, w zakresie objętym działaniem organu, sama informacja o posiadanych przez organ możliwościach technicznych ma niebagatelne znaczenie. Osoby takie, mając wiedzę w tym zakresie, muszą się bowiem liczyć z ryzykiem tego, że organy ścigania skorzystają z posiadanych środków, a więc w efekcie mogą próbować zabezpieczyć się przed oddziaływaniem takich środków posiadanych przez organy państwa. To zaś w konsekwencji może utrudnić organowi wykonywanie jego ustawowych działań, a więc może narazić państwo polskie na uszczerbek.”*

Podobnie rzecz się ma w omawianym przypadku - odpowiedź na zadane pytanie w oparciu o posiadany określony zasób wiedzy na temat innej służby (np.: służbom wywiadowczym państw trzecich) w sposób pośredni pozwala wnioskować na temat możliwości SWW, a także działań podejmowanych przez funkcjonariuszy i żołnierzy SWW.

Ujawnienie zatem tego rodzaju informacji może spowodować poważną szkodę dla Rzeczypospolitej Polskiej poprzez utrudnienie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz utrudnienie wykonywania zadań służbom lub instytucjom odpowiedzialnym za ochronę porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli (art. 5 ust. 2 pkt 4 i ust. 3 pkt 4 uoin). Dodać w tym miejscu należy, że ewentualne zgody na podjęcie współpracy tego rodzaju opatrywane są stosowną klauzulą tajności.

Podobnie rzecz się ma z pytaniem o członkostwo w partnerstwie, określonym w treści wniosku jako BUFFALOGREEN, czy otrzymywanie środków finansowych od NSA. Mając na uwadze, iż każde partnerstwo zakłada taki czy inny rodzaj kooperacji można zasadnie zakładać, że członkowie owego partnerstwa mogą się wymieniać informacjami, prowadzić wspólne przedsięwzięcia, dysponować zbliżonym potencjałem technicznym umożliwiającym pozyskiwanie informacji wywiadowczych. W sytuacji zatem uzyskania informacji dotyczących udziału polskiej służby specjalnej w określonej współpracy w ramach partnerstwa, w tym również wiedzy na temat innych służb partnerskich i ich potencjału, można wnioskować na temat możliwości polskiej służby bądź ich braku. Z kolei fakt otrzymywania przez jedną służbę specjalną środków finansowych od innej służby specjalnej w sposób bezpośredni wskazuje na współpracę tych służb zwłaszcza, że treścią zapytania objęte są również powody ewentualnego przekazania tych środków. Istotą zatem zapytania nie jest kwestia otrzymywania środków finansowych przez SWW ale współpraca polskiego wywiadu wojskowego z Agencją Bezpieczeństwa Narodowego USA, która to informacja, jak już wskazano powyżej może mieć istotne znaczenie dla służb specjalnych innych państw.

Dalej trzeba wskazać, iż informacje o udziale służb specjalnych w określonych operacjach czy partnerstwach międzynarodowych, osobie dysponującej wiedzą na temat celu czy zakresu działania partnerstwa, w sposób oczywisty pozwalają określić kierunki zainteresowań operacyjnych tych służb.

Także i w tym przypadku zatem informacje, o których udostępnienie wnosi Fundacja zostały określone w art. 5 ust. 2 pkt 4 i ust. 3 pkt 4 uoin.

Odnosząc się do zarzutu, jakoby ewentualne wymagania partnerów zagranicznych służb specjalnych nie mogły stać na przeszkodzie ujawnieniu informacji na temat współpracy, a ewentualne zobowiązanie SWW do nieujawniania tego rodzaju informacji stało w sprzeczności z polskimi przepisami wypada wskazać, iż wnioskodawca nie wskazuje owych przepisów, a stan prawny w tym zakresie jest zasadniczo odmienny.

Otóż art. 5 ust. 2 pkt 2) uoin stanowi, iż informacjom niejawnym nadaje się klauzulę "tajne", jeżeli ich nieuprawnione ujawnienie spowoduje poważną szkodę dla Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że pogorszy stosunki Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami lub organizacjami międzynarodowymi. Z kolei art. 5 ust. 2 pkt 4) tej ustawy traktuje o informacjach, których nieuprawnione ujawnienie utrudni wykonywanie czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w celu zapewnienia bezpieczeństwa państwa lub ścigania sprawców zbrodni przez służby lub instytucje do tego uprawnione. Nie może zaś budzić wątpliwości, iż w sytuacji istnienia współpracy i podjęcia przez polską służbę zobowiązania o nieujawnieniu tej współpracy, złamanie zobowiązania doprowadzi po pierwsze do pogorszenia stosunków między państwami, a po drugie utrudni wykonywanie czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w celu zapewnienia bezpieczeństwa państwa.

W tym miejscu, wymaga podkreślenia również i to, że jak wskazano na wstępie – jedną z podstawowych form w jakiej następuje realizacja przez SWW zadań też służby są czynności operacyjno – rozpoznawcze. Zadania i podejmowane czynności realizowane są przez funkcjonariuszy i żołnierzy SWW co do zasady poza granicami RP – częstokroć w rejonach napięć i konfliktów zbrojnych. A zatem udostępnienie, a tym samym upublicznienie każdej informacji wprost odnoszącej się do działalności wywiadowczej prowadzonej przez SWW w sposób bezpośredni będzie negatywnie oddziaływać na bezpieczeństwo fizyczne żołnierzy i funkcjonariuszy SWW, a także osób udzielających SWW pomocy w miejscach realizacji ich zadań.

W świetle powyższego ubocznie jedynie można wskazać, iż po myśli art. 5 ust. 4 uoin, informacjom niejawnym nadaje się klauzulę "zastrzeżone", jeżeli nie nadano im wyższej klauzuli tajności, a ich nieuprawnione ujawnienie może mieć szkodliwy wpływ na wykonywanie przez organy władzy publicznej lub inne jednostki organizacyjne zadań w zakresie obrony narodowej, polityki zagranicznej, bezpieczeństwa publicznego, przestrzegania praw i wolności obywateli, wymiaru sprawiedliwości albo interesów ekonomicznych Rzeczypospolitej Polskiej.

Przyjęcie odmiennego założenia, że każda jednostkowa informacja dotycząca wiadomości związanych ze współpracą prowadzoną za granicą przez SWW z inną służbą specjalną, czy też jej udziału w określonym programie podlega upublicznieniu, doprowadzić może do upowszechnienia zbiorczej wiedzy, dotyczącej m.in. aktywności Służby Wywiadu Wojskowego, możliwości prowadzenia działań w określonych regionach, ich efektywności, a także możliwości operacyjnego oddziaływania w przypadku zaistnienia zdarzeń np. z udziałem

funkcjonariuszy czy żołnierzy polskich służb specjalnych. Reasumując, udzielenie nawet tak fragmentarycznej (choć bardzo konkretnej) informacji jak objętej zapytaniem, zawsze negatywnie rzutować będzie na poziom bezpieczeństwa funkcjonariuszy i żołnierzy odpowiedzialnych za wykonywanie zadań wywiadu.

Przedstawione powyżej argumenty prowadzą do wniosku, iż niezależnie od wszelkich innych okoliczności, ujawnienie informacji, o których mowa w treści zapytania, może mieć szkodliwy wpływ na wykonywanie przez organ władzy publicznej, jakim jest Szef SWW oraz służbę specjalną, jaką jest SWW, zadań w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a skoro tak, ujawnienie tego rodzaju informacji w tym trybie nie jest możliwe.

Co więcej, charakterystyka pytań oraz stopień ich szczegółowości powodują, że udzielenie odpowiedzi na tak postawione pytania pozwoli potencjalnemu odbiorcy na uzyskanie wycinka wiedzy na temat obszarów, w których Służba Wywiadu Wojskowego realizuje ustawowe zadania, w szczególności poprzez wykonywanie czynności operacyjno-rozpoznawczych. W konsekwencji, suma tego rodzaju wycinków, w przypadku kolejnych zapytań, doprowadzić może do poznania mapy całej aktywności operacyjnej polskiego wywiadu wojskowego.

Mając powyższe na uwadze, organ administracji postanowił jak na wstępie.

Pouczenie:

Niniejsza decyzja jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie. Strona może w terminie 30 dni od daty jej doręczenia zaskarżyć ją do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę składa się za pośrednictwem Szefa Służby Wywiadu Wojskowego.

012
ZASTĘPCA SZEFA
SŁUŻBY WYWIADU WOJSKOWEGO
Jacek POŁUJAN